

A TENGERPART

Napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szapáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Feliratkozók: 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónap . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETESEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

— Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A paritás alapján . . .

Fiume, július 29.

Megint gyönyörködhetünk a mi hajórajunkban s mi több, meghatott szívvel emlékezhetünk meg arról a ritka alkalomról, melyben lehet szerencsénk színről-szinre is látni, annélkül, hogy a főszékelyére, Ausztriába utazunk el. Mert az nekünk nagy tisztelet, hogy a mi pénzünk árán is épített flotta tiszteletét teszi nálunk s mi megvendégelhetjük tisztjeit, ünnepeket katonáit. No, meg hogy egy kis haszon háramlik a városra is azzal, hogy a penzből, amit tőlünk is csőstül kapnak, magyar földön is hagynak valamit.

A flotta mostani látása azonban kevesebb zajjal jár, mint egyébkor szokott, amikor még itt volt a szeretett kormányzó, aki szenvedélyesen gondoskodott arról, hogy az idevetődött tengerésztestek száraz torokkal ne hagyják el a kikötőt. Ma nincs közöttünk a kormányzó. Ökegyelmességének már nem imponál a hadihajó, sem a hadihajóraj, azt már végigmulatla s bizonyára már egyéb mulatságot süttött ki magának hosszú, unalmas napjaiban. . . . Hintó, automobil nem robog már le — emberek veszedelmére — a kormányzó lejtőről a mólóra, ahol most elhagyatva sétálnak a tengerésztestek, akik már el se tudják talán képzelni Fiumét pezsgős kormányzó nélkül. A kormányzó palota ablakai sötétben tekintenek a nagy barna testű hajókra s egy cseppet se barátságosak már — hiszen a gazdájuk már őket is cserben hagyta. A mai kormányzóhelyettes pedig, aki nem is kormányzóhelyettes, tudtunkkal nincs is most Fiumében s így

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

A bölcsesség tanítója.

Írta: Wilde Oskár.

Gyermekkorában megtelt Isten megismerésével és mikor még csak serdületlen fiú volt, a szent férfiak és asszonyok, kik szülővárosában laktak, bámulattal teltek el bölcs beszédén.

Mikor felnőtt, megcsókolta szüleit egy napon és elhagyta őket, hogy világra menjen és a világnak Istenről beszéljen, mert akkor sokan voltak, akik Istent nem ismerték, vagy rosszul ismerték, vagy hamis isteneket imádtak, kik berkekben lakoztak.

Az ifjú a nap felé fordította arcát és ment meztelán, amint a szenteket látta menni, öven kis zsakot hordott és egy cserépkulacsot. Örömmel telve járta az országutat és szüntelen zengte Isten dicséretét. Kis idő múlva idegen városokkal gazdag országba jutott. A városok közül néhány völgyben feküdt, mások nagy folyam partjain, a többi hegyeken. Mindenik városban egy tanítványa akadt, aki követte és az Istennek megismerése elterjedt az országban. Számos nagy város megtért és a bálványtemplomok pap-

azon töprengünk, vajjon ki tiszteleg a magyar és osztrák admirális előtt, aki néhány napra, ez esetben — a saját pezsgőjét kénytelen inni.

A kormányzóhelyettes megszöktettek, a kormányzó pedig megszökött Fiuméből: ez nálunk a mai helyzet. Ne is vegyük rossz néven a mi derék tengerész-katonáink, hogy fényes fogadtatást nem tudunk nekik adni. A kormányzó és kormányzóhelyettes, a korona gyöngyének e ragyogó dekorációja, eltűnt már a közérdeklődésünk látóhatárából, csak egy alapos katzenjamer maradt utána. És most szentül is fogadjuk e sok pezsgőt látott tengerészek előtt: nekünk többé nem kell itt olyan kormányzó, aki a város polgárságát néptünnepélyekre akarja felhasználni s aki a politikai sikereit a „Leányka“-k gyöngyöző poharai mellett aratja. . . .

Foglalkozunk azonban a hajóraj látogatásának kérdésével. A magyar állam evenként temérdek kincset vet a magyar-osztrák közösség feneketlen gyomrába, s az a tápanyag, ami ebből a gyomorból felszívárog, alig, vagy éppenséggel sehogyan se jut a mi tagjainkba. Minden az osztrák részen marad s mihozzánk nem jut semmisen belőle, jöllehet épp oly jogunk van hozzá, mint a kedves szomszédunknak. A tengeri hajóhadunk is óriás mennyiségű áldozatot követel tőlünk évről-évre. Új hajók építése, a régiékek átalakítása s ágyukkal és egyéb felszerelésekkel való ellátása megdöbbentő nagy pénzáldozatot kívánnak meg. S amit a legszívesebben kell megtennünk, csakugyan a hajóraj megerősítése, mert a tenger felett való részleges

jai hamarosan látták, hogy jövedelmük tele elmaradt.

Es mégis minél több nép követte es minél nagyobb lett tanítványainak száma, annál nagyobbra nőtt az ő fájdalma. Egy este kiment a városból, mely örmény vala és nagy tömeg követte. Ő meg felment egy hegyre, leült egy kősziklára, mely a hegyen volt és tanítványai körülötte gyülekeztek, a néptömeg pedig a völgyben térdelt.

Lehajtotta arcát kezébe és sirt, így szólva lelkéhez:

— Miért telek el fájdalommal és bánattal?

Es lelke felelt:

— Isten megtöltött téged az ő teljes ismeretével es te azt másoknak adtad oda. A megfizethetetlen gyöngyöt megosztod és a varrás nélkül való ruhát felmetéled. Aki odaadja a bölcsességét, mely az övé, az önmagát rabolja meg. Olyanhoz hasonlít, aki kincseit tolvajnak adja oda. Vajjon Isten nem bölcsőbb-e nálad? Ki vagy te, hogy tudadsz a bölcsességen, melyet Isten rád bízott?

Ő meg újra sirva fakadt, mert tudta, hogy lelke igazat mondott és hogy olyan volt, mint az, ki Istennek ruhájába kapaszkodik és hogy az ő hite elhagyta őt, mert mások ő benne hittek.

Igy szölt tehát magában:

uralom főfeltétele egy kitünő tengeri hadierő.

Megkövetelhetjük azonban, hogy az a hajóraj, amely közös pénzen épült s amelynek legénye és tisztikara is közös penzből tartanak el, egyformán reszesítse minden figyelmével mind a két államot, amiket a kényszerűség egyítve állított. Miért van a hajóraj Fiumében csupán vendégségben itt s miért nincs az évek egy megfelelő szakában a mi kikötőnkben, hogy ez a város is hasznát lássa némiképpen s az ország legalább egy morzsáját kapná abból vissza, amit reá áldozott. Azt gondoljuk, elég lehet Ausztriának, hogy az ágyukkal és egyéb hadi eszközökkel ő látja el a mi pénzünkön a flottát, fölösleges tehát még azzal is le szállítani az ország tekintélyét, hogy országvilág előtt vendégül lássa a tulajdon hajóit. Más nemzet vendégül látja a saját hajóraját, ha az valami diadalmas tengeri csatából érkezik meg. Mi pedig vendégül látjuk akkor is, ha diadalmas csatái nem voltak, csak zsebünkön vágott egy hatalmas eret, amit nehezen is szoktunk kivevni.

Azt a kort jó volna megemerni, amidőn nemcsak a paritás alapján kell a költségekben részesülnünk, hanem a paritás alapján is részesüljünk mindabban az elismerésben, ami bennünket megillet s amit zivivni elhettetlen a magyar állam.

K. N.

= A városi állandó bizottság ülése.

A városi állandó bizottság augusztus hó 2-án, pénteken délelőtt ülést tart Bellen András dr. alpolgármester elnöklété alatt.

— Nem akarok többé Istenről szólni. Az, aki odaadja a bölcsességét, mely az övé, önmagát rabolja meg.

Néhány óra múlva jöttek tanítványai, leborultak es szóltak:

— Uram, beszélj nekünk Istenről, mert Istennek teljes ismerete senki másé rajtad kívül.

Ő meg felelt:

— Mindenről szölok nektek, ami az ében es földön vagyon, de Istenről nem fogok szölni.

Ekkor ök haragra gerjedtek es mondták:

— Elvezettél bennünket a pusztaságba, hogy hallgassunk téged, vajjon éhen küldesz-e haza minket?

Ő meg felelt:

— Nem fogok nektek Istenről beszélni.

A tömeg erre morogni kezdett es szólt:

— Elvezettél bennünket a pusztaságba es nem adsz nekünk táplálékot. Szölj nekünk Istenről es ez elegendő lesz nekünk.

Ő azonban egy szöt sem válaszolt többé.

Tanítványai erre nagy szomorúsággal továbbmentek es a tömeg hazavonult. Sokan meghaltak utközben.

Mikor egyedül maradt, felkelt, a hold felé fordította az arcát es hét hónapon keresztül

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A miniszterelnökök a királynál.

Ischl, július 29. Wekerle Sándor magyar és Beck báró osztrák miniszterelnök tegnap reggel ideérkeztek. A király még tegnap külön-külön kihallgatáson fogadta a két miniszterelnököt. Beck báró kihallgatása mintegy két óra hosszát, Wekerleé másfél óra hosszát tartott. A két miniszterelnök jelentést tett a királynak a kiegyezési tárgyalások állásáról. Félhivatalos jelentés szerint a király élesen érdeklődött a tárgyalások iránt.

A kiegyezés.

Ischl, július 29. Wekerle Sándor miniszterelnök a kiegyezési tárgyalásokról úgy nyilatkozott, hogy a két kormány meggyegyezése valószínű; a részleteket azonban egyelőre nem hozzák nyilvánosságra. Hasonló kijelentést tett Beck báró osztrák miniszterelnök is.

Törley József meghalt.

Budapest, jul. 29. Törley József, az ismert pezsgőgyáros, Ostendében meghalt. Törley tüdőzés végett ment Ostendébe, de vakbélgyulladásban megbetegedett. Műtétet hajtottak rajta végre, az operáció után azonban tegnap meghalt. Hátrahagyott vagyona hír szerint nyolcz millió koronára rug.

Egy képviselő párbaja.

Nagyvárad, július 29. Halász Lajos országgyűlési képviselő és Hoványi Kornél hírlapíró ismert afléjükből kifolyólag ma pisztolypárbajt vívtak. Mind a két fél sértetlen maradt.

Felrobbant postacsomag.

Kolozsvár, jul. 29. Az itteni postahivatalban súlyos szerencsétlenség történt. A hivatalban felbontottak egy kézdivásárhelyi postacsomagot, amelynek a címzettjét nem találták. Felbontás közben a csomag óriási döréjjel felrobbant. Egy

vándorolt, senkihez sem szólott, senkinek választ nem adott. A hetedik hó végén a sivatagba ért, hol egy barlangot talált, melyet megtett lakóhelyének és sásból ágyat készített magának. Remete lett és minden órában dicsérte az urat, meét megengedte, hogy róla némi ismerést megtarthasson.

Amint a remete egy este barlangja előtt ült, szép fiatal embert pillantott meg, aki hitvány életet élt. Minden este arra ment az ifju üres kezekkel és minden reggel arra jött vissza, kezei tele voltak biborral és gyöngyökkel, mert haramia volt, aki a kalmárok karavánjait fosztogatta.

Egy reggel, mikor az ifju kincsesel megakodva ismét arra ment, megállt és így szólt haragosan a remetéhez:

— Miért nézel úgy rám, ha erremegyek? Soha ember így nem nézett rám.

A remete erre megszólalt:

— Amit szememben látsz, az szánalom.

Az ifju felkaczagott:

— Van biborom, gyöngyöm, neked pedig sás a fekvőhelyed! Miért szánakozol hát rajtam?

— Azért szánakozom rajtad, — felelt a remete, — mert nem bírod Istennek megis-

Margitay nevű tisztviselő életveszélyesen megsebesült, Heller és Ambrus postai alkalmazottak pedig megsiketültek. Az óriási erejű robbanás nagy kárt okozott a hivatalos helyiségben és az épületben is.

Letartóztatott bankár.

Budapest, jul. 29. A bécsi rendőrség megkereste a fővárosi rendőrséget, hogy tartóztassa le Linstaedt Oszkár bankárt, aki több százezer márkára rugó összeg elsikkasztása után Magyarországra szökött. A fővárosi rendőrség kinyomozta, hogy a sikkasztó bankár a balatonalmádi fürdőben nyaral és ott le is tartóztatta.

A rablógyilkos cigányok.

Budapest, július 29. A pestmegyei ügyészség börtönébe beszállított tizen-négy cigány kihallgatását a vizsgálóbíró ma délelőtt megkezdte. A kiszivárgott hírek szerint a cigányok egytől-egyig tagadnak.

A branyicskai merénylet.

Vajdahunyad, jul. 29. A branyicskai vasuti merénylet ügyében letartóztatott két magyar és egy olasz vasuti munkást. Az illetők most bevallották, hogy a merényletet ők követték el. Már hosszabb idő óta nem volt munkájuk és így akartak munkához jutni.

Gyilkos izgalom.

Máramarosziget, jul. 29. Szalántay Jómódu vendéglőst egy verekedésből kifolyólag letartóztatták, de a tanuvallomások után ismét szabadon bocsátották. Szalántayt ez az eset annyira fölzigatta, hogy amint hazaérkezett, összerogyott és meghalt. Az orvosok megállapították, hogy a nagy izgalom következtében szívszélütés ölte meg.

Leégett szálloda.

Newyork, jul. 29. Egy hatemeletes szálloda leégett. A tűznél husz ember életét vesztette és sokan megsebesültek.

merését, ami a világ minden biboránál becsebb.

— És ez a tiéd? — kérdezte az ifju közelebb lépve.

— Egykoron igen, — felelt a remete, — enyim volt, de balgaságomban szétszórtam mások között. De ami megmaradt, az is becsebb minden bibornál.

Az ifju haramia erre eldobta a bibort, gyöngyöt és kardot rántva kiáltotta:

— Tüstént add ide Istennek ismeretét, mert megöllek. Miért ne öljem meg azt, aki oly kincset őriz, mely az enyémnél nagyobb.

A remete kitárta karjait és szólt:

— Öljd meg, ha kedved van, de nem adok neked Isten ismeretéből.

A haramia letérdelt, könyörgött, de a remete hajthatatlan maradt. Ekkor a haramia így szólt:

— Legyen, amint kívánod. Én most elmegyek a Hét Bűnök városába, ahol biboromért gyönyört és örömet adnak neked.

És összemarkolva kincseit, elsietett.

A remete rákiáltott, utána futott, három napon át követte a haramiát és hasztalan kérte, hogy forduljon vissza és ne menjen a Hét Bűnök városába.

KÜLÖNFÉLE.

A hadihajóraj Fiumében.

Haditengerészetünk gyakorlatozó nyári hajóaja ma delután 6 óra 30 perczkor a fiumei kikötőbe érkezett Ziegler Luczian ellentengernagy parancsnoksága alatt.

A hajóraj a következő csatahajókból áll: «Erzherzog Karl» (730 emberrel), «Babenberg» (559 emberrel), «Monarch» (406 emberrel), «Wien» (572 emberrel), «Budapest» (368 emberrel), «Sankt Georg» (610 emberrel), «Kaiserin Elisabeth» (317 emberrel), továbbá az «Aspern», «Pelikan», «Ulan», «Streiter», «Magnet», «Blitz», «Trabant», «Alligator», «Krokodil», «Wall», «Delphin» és még hét kisebb torpedóhajó. Az összes legénység 5886 ember. A parancsnokló ellentengernagy zászlóshajója az «Erzherzog Karl» csatahajó.

A nagy hajók a kikötő előtt vetettek horgonyt, a hajóraj másik része pedig a kikötőben helyezkedett el.

A hajóraj megérkezése után az admirális tisztelegő látogatást tett a városi és katonai hatóságok fejénél.

Este a 79. gyalogezred zenekara ténzenét adott az Adamich-téren a flotta tiszteletére.

A hajóraj augusztus 2-ig marad itt, nagyobb ünnepek azonban ez idő alatt nem lesznek, mert köztudomás szerint a kormányzó már hónapok óta nincs Fiumében, sőt éppen most a helyettesítésével megbízott miniszteri tanácsos is távol van innen.

— Személyi hír. Zipser Lajos máv. állomásfőnök szabadságáról visszaérkezett Fiuméba.

— A dalmát vasutak kiépítése. Az osztrák képviselőház költségvetési bizottságának ülésén bennünket is közlérlő érdeklő kérdést vetettek fel és pedig Dalmácia közvetlen vasuti összeköttetésének és a dalmát vasutahálózat további kiépítésének kérdését. Tudvalevőleg a dalmátországi vasutak most Knin—Sebenico és Spalato között az ország kis részét futják csak be. A magyar királyi államasutaknak Kninnel leendő összeköttetése csak idő kérdése s a költségvetési bizottságban az osztrák vasuti miniszter kijelentette, hogy a dalmát vasutakat mielőbb kiépítik Záráig. E célból a triest-i építési bizottság feloszlata után Zárába fog helyeztetni s el fogja latni az építési előmunkálatokat.

— A Garibaldi-ünnep. A második Garibaldi-ünnep tegnap délelőtt folyt le a Fenice-szinkörben. Ezúttal a fiumei Társadalomtudományi Egyesület rendezte az ünnepet s emlékbeszéd tartására Romualdi József római ügyvédet hívta meg. A szónok, akinek előadása nagyon is vonzó volt, beszédét azzal kezdte, hogy a magyar szabadsághősök iránt való hódolata éppen olyan bensőséges, mint Garibaldi katonái iránt, mert a magyarok is rendíthetetlenül harcoltak Garibaldi zászlaja alatt. Ezután a nagy szabadsághősről beszélt. Ismertette az életét. Ujat bizony keveset tudott mondani; sőt még a régiből sem mindent. Előadásának módja pedig éppenséggel nem volt vonzó. A Fenice-szinkör publikuma meglehetősen unatkozva hallgatta. Romualdi ur beszédét; lelkesedésnek hire-nyoma se volt. A tegnapi Garibaldi-ünnep tehát nem igen volt méltó Garibaldi emlékéhez. Ebben a Társadalomtudományi Egyesület is hibás, amennyiben olyan embert hívott meg, akit nem ismert, akinek csak azt az erényét tudta, hogy olasz. Ez

azonban nem jözeim arra, hogy a jóhiszemű közönséget a Fenicében unatkoztassák. Azt a beszédet, amit Romuadi ur mondott, sokkal több sikerrel adta volna elő a Társadalomtudományi Egyesület bármelyik tagja. Mert tudvaievő dolog, hogy ebben az egyesületben többen vannak, akik értenek a szabad előadás művészetéhez, aminek már tanubizonyosságát is adták. A római szónok azonban bátran otthon maradhatott volna.

Kedélyes valóper. Érdekes valóperrel beszélnek mostanság egy délvidéki városban: érdekes ez mindenképpen, sőt okulni is lehet rajta. A férjet, mikor a napokban már megint harmadnap érkezett haza, akkor is csak a déli órákban, ezekkel a szavakkal fogadta a felesége:

— Egész közönséges részeg gazember vagy, akit már husz év előtt fel kellett volna kötni, legalább nem mérgeztet volna meg egy szerencsétlen asszony életét.

Ő urasága mellének vágta a fejét és hallgatott, az asszony pedig folytatta:

— Türtém sokáig, de örökké ez nem tarthat. Minden pénzemet a kocsmába viszed, akár koplalhatnék. — Most már határozottam is. El fogunk válni.

Az ember végighallgatta a beszédet, (amely nyomtatásban több sarkalatos elvi jelző kihagyásával jelenik meg) aztán könnyekre fakadva, ő vette át a szót:

— Igazad van, drágám, nagyon rossz ember vagyok. Azt sem érdemlem meg, hogy hátán hordozzon a föld.

— El fogunk válni még ma!

— Ha te jónak tartod, elvállunk.

Idáig haladván a tárgyalásokban, mindketten keserves sírásra fakadtak, majd egymásra borulva ontottak könnyeik záporát.

— Elvállunk, brühühü

— El, brühühü.

Aki azt hinné, hogy a sírás kibekitette őket, csalódik. Amint a férj kialudta mámorát, az asszony kocsit hozatott, felrakta arra minden holmiját, vacsoratájan az ember ridég lakásban, a legszükségesebb butorok között találta magát. A nő hazaköltözött a szüleihez.

Este kilencz óra is elmúlt, kopogtat valaki az ablakán.

— Ki az?

— A te jó, hű férjed.

— Először is nincsen már férjem, másodszor nem hű, meg kevésbé jó, harmadszor pedig mit akarsz?

— Régi szerelmünkre kérélek, adj egy paplant is, mert mind elvittem.

— Azt még megkaphatod. Várj.

Az ablak kinyílt, a házaspár egy utolsó bucsucsókot váltott, aztán hogy szél kerekedett s csöpögött az eső, a férj, magára hagyatva, beburkolódzott a paplanba és ballagott szépen haza. Ennyi az egész, se több, se kevesebb. A valóper pedig egész komolyan megindult.

Két bankó kimulása. A forgalomból már rég kikerült az öt- és ötvenforintos államjegy. Nem látni sehoh ezeket a zöldhasú bankókat. De azért bizonyára akad még ládafia, ahol meghúzódik egy-egy ilyen államjegy. A hivatalos lap minapi számában megjelent egy kimutatás a forgalomban levő öt- és ötvenforintosokról: e szerint több százezerre rug a forgalomban levő államjegyek száma. Most már csak az Osztrák Magyar Bank fogadja el és cseréli ki ezeket a bankókat. De az Osztrák Magyar Bank se sokáig hajlandó erre a szívessegre. csak 1907. aug. 31-ig. Ez az utolsó nap, amelyiken a bank elfogadja az öt- és ötvenforintosokat. Másnap nem érnek többet egy

összegyűrt, piszkos papirosnál. Azert ha valakinél van ilyen államjegy, siessen és váltsa be.

Fertőző betegségek. A városi közegészségügyi hatóságnál a múlt héten a következő fertőző betegségeket jelentették be: vörheny 2, kanyaró 2, difteritisz 1. Egy vörhenyes beteg meghalt. Ezekon kívül egy difteritises beteget Abbáziából, egy trachomás beteget pedig Delniczéből szállítottak be a városi kórházba.

TENGERÉSZET.

A Morgan-trust a mult évben.

A XX. század beköszöntének akkori világraszóló hajózási szenzációja: a híres Morgan-trust a legkevésbé sem váltotta valóra a hozzá fűződött várakozásokat. Azt hitte mindenki, hogy a trust az Egyesült-Államok hatalmas anyagi és erkölcsi támogatásával az idők folyamán nagyhatalommá fog kialakulni a tengerészetben s ez a hiedelem volt az oka annak, hogy néhány előkelő angol hajósvállalat hamarosan eladta magát szöröstől-bőröstől a trustnek és hogy a két nagy német hajózási vállalat is ved- és dacszöveget kötött vele. Ez azonban mind csak a kezdet eseménye, mert ami azóta történt, az csak a bizonyos, hogy a Morgan-trustnak egyáltalában nem nagy a kilátása, hogy félelmetessé váljék a tengerészetben.

Négy évi fennállása alatt egyszer nagyobb veszteséggel, másszor kisebb nyereséggel zárta le üzletét, de mindannyiszor megelégedett arról, hogy a hajózási vállalatok egyik fontos bázisa az évenként felretett tartalék. A trust hajóinak könyvbeli értéke 172 millió dollár, a négy év alatt gyűjtött tartalékok pedig 8 millióra ruginak, tehát a négy év alatt összesen alig 5 százalékra, vagyis évenként 1 és negyed százalékra. Valamelyes haladás konstatálható e részben a trust 1906. évi mérlegében, amelyben egyszerre 5 millió dollár fordították a tartalékok dotálására. Osztalékokról ezideig szó sem lehetett egy részvényes csoport számára sem, az elsőbbségi részvénytulajdonosok is hiába várják a százalékokat, az ő 6 százalékos kamatozásukra alapszabályszerűleg fordítandó 3 mil. doll. még egyikévből sem bírta megkeresni a Morgan-trust. Nem szabad pedig szem elől tévesztelnünk, hogy az 1906. év nagyon kedvező volt a tranzatlanti hajózási üzlet számára. Feltéve, hogy ez a kedvező helyzet folytatódni is fog, a trust részvényeseinek mégsem rózsásak a kilátásai, mert most már a trust hajóanyagának felrészítése is napirendre került, erre pedig fedezetet az aránylag nagyon szegényes tartalékban nem találnak. Az évi jelentés szerint ezzel a kérdéssel nagyon komolyan foglalkozik a trust, amely egy olyan személy- és áruszállító hajót rendelt meg a tranzatlanti forgalom számára, amely nagyságban és berendezésében a mai összes hajókat felül fogja mulni; ezenkívül már is építet két közep-nagyságú személy- és áruszállító gőzhajót az északatlanti szolgálatra, kettőt a canadai vonal számára és végül egy hajót az ausztráliai forgalom céljaira, amely forgalmat a trust tudvalevőleg a Shaw, Savill és Albion Line-al együtt tartja fenn. — Ennek dacára is folyton esik a trust részvényeinek börzei értéke, sőt feltűnő, hogy az obligációk, a melyek rendszeren kamatoznak, szintén esnek börzei értékben.

A Morgan-trust mérlegéből és üzleteredményéből érdekes néhány adatot az előző évekkel összehasonlítani:

	1906.	1905.	1904.
	millió dollárban		
Összes bevétel	37.2	33.4	28.8
Üzemköltségek	29.2	27.5	27
Netto bevétel	8.8	6.8	1.8
Deficit	—	—	1.5
Felesleg	5.3	2.9	—
Biztosítási tartalék	—	0.9	—
Gőzösök értéke	172	171	171
Elsőbbségi részvények	51.7	51.7	52.3
Törzs részvények	49.9	49.9	40.9
Obligációk, jelzálog	73.9	74.3	72
Tartalékok:			
biztosítás	1	1	1.9
leirási alap	7.2	2.1	0.1

A Morgan-trust angliai igazgatósága — hir szerint — nagyon komolyan foglalkozik egy olyan gyökeres reformmal, amely legalább némiképpen felszabadítja a trustot mostani nyomtasztó helyzetéből. A baj főokát Angliában abban vélik fellelni, hogy a trust túlságosan nagy tőkével indult meg.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Feladó szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

Garçonlakás

fürdőszobával szeptember 15-ére kerestetik. Saját butorzatom van. Ajánlatok „Évi lakó” jelisével a kiadóhivatalhoz kéretnek.

CIGALE tengeri fürdő LUSSINPICCOLO mellett.

PROSPEKTUS KIVÁNATRA.

Fiumében

vagy a környékén lakó (esetleg üdülő) fess urnóvel levelezni ismeretség céljából javakorubeli uriember.

Szíves ajánlatok „Dalmácia” neven e lap kiadóhivatalában kéretnek.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK RÉSZÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA
betétkönyvek és folyószámlák után

4 1/2% netto kamatot

térít meg mátol kezdve feleinek.
A járadékadót a bank önmaga viseli.

Használt és új Zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányú új- és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

Reggelizés előtt fél pohár Schmidthauer-féle radio-activ

Hathatós óvszer a belső betegségek elterjedésének meggátlására, úgyszintén kiváló gyógyhatású gyomor-, bél- és vérébajokban, továbbá

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra
alatt teljesen rendbe hozza.

elkövéredés, szívelhártyaodás és ezzel járó fulladásnál, sárgaság, máj- és lépduaganat, cukorbetegség, aranyér, csúz- és köszvénynél,

vérbőségél s egyéb belszervezeti bajokban. — Főszéküldés a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerésznel Komáromban. Fiumében Heim P.-nél, kis üveg 30 f., nagy üveg 50 f. — Össze nem tévesztendő más fajta keserűvízkel.

„OLIMPO“ CINEMATOGRAF

Via Germania 11. sz. Braida.

Naponta előadások d. u. 4 órától kezdve.

Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10 órától 1-ig és d. u. 4-től 10-ig.

Rendkívül érdekes képek.

Kiváló Ujdonságok

Kétszer hetenkint váltakozó műsor.

Belépti díj:

I. hely 40 fill. II. hely 20 fill.
Katonák és tíz éven aluli gyermekek a felét fizetik.

„Progresso“

Cinematograf (Mozgófényképek)

ANDRÁSSY UTCZA 1. SZ.

Kétszer hetenkint új műsor

Hétköznapokon d. u. 5—10-ig.

Vasárnapokon d. e. 10—1-ig és d. u. 1/4—11-ig.

Állandó előadások.

Crnkovič

szálloda, pensio és kávéház
CIRKVENICA.

A fürdő központján, közvetlen a tengerpart mentén, a mólótól 2 percnyire.

Kitünő magyar és német konyha.

Kitüntetve a német orvosi kongresszus által.

Eredeti magyar és német fajborok, valamint Münchener és Pilsener sörök.

Utazóknak és kirándulóknak kiválóan alkalmas és kellemes hely.

Olcsó árak. — Pontos kiszolgálás.

Tulajdonos: Crnkovič József.

Két elegáns lakás

egy urasági villában a tenger mellett mindegyike 4—4 szobával, fürdőszobával és mellékhelyiségekkel kiadó. Egyes szobák kiadatnak bútorozva vagy bútor nélkül.

Felvilágosítást ad Klotild-fürdő Sušak-Pečine.

Grand Hotel Zehentner

elsőrangú szálló és penzió

ABBAZIA

szemben a mólóval.

52 szoba. Tengeri és édesvíz fürdők a házban. Villamos világítás. Czukrászda. Klubhelyiség.

Cantrida WEISS M.

fürdő és vendéglő.

Megnyilt május 21-én.

Bérletjegyek, melyekbe a villamos és az omnibusz használata bele van értve, valamint egyes használatra érvényes jegyek kaphatók úgy a villamos kocsik kalauzainál, mint a fürdő pénztáránál.

Omnibusz csatlakozás minden villamos kocsihoz.

Tisztelettel

Mittel Alajos

fürdőtulajdonos és vendéglős

Corso 11. sz. FIUME Corso 11. sz.
a várostorony átellenében.

Ujjonnan érkeztek:

kész és mértékre szabott női toilettek vászonból.

Gyönyörű

blúz-ujdonságok

battiszt-, pongis-, vászon- és zefirekben.

Fürdő-öltözékek

hölgyek részére (új reformszabás); urak részére darabonként 2 koronától feljebb.

fürdő-kalapok és fürdő cipők.

Frottir-köpenyek és frottir kendők.

Szoba és czimerfestő vállalat.

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy Via del Pino 9. szám alatt czimer-, szobafestő és mázoló-üzletet nyitottunk.

Elvállalunk szoba- és díszletfestést, mázoló- és leggyorsabb kivitelűt a legzárdaig.

Fa-, bádóg-, vászon- és üveg-czimtblák készítését a legmodernebb kivitelben a legolcsóbb árak mellett.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

mely tisztelettel

Kurz Frigyes és tsa

Via del Pino 9. szám.

Első és legjobb hírnevű óráüzlet Nattich Henrik

FIUME, Corso.

Chronometer és műórás.

Genfi és Glashütte-féle angol különlegességi gyátmányok.

Rákóczi vendéglő

Az új kivándorlási palotával szemben.

Valódi magyar konyha.

Ebéd és vacsora 20 forint. Kényelmes hely társas-küelizők részére. Gyönyörű kerthelyiség.

Tisztelettel

Guylás László, vendéglős.

Szájpadlás nélküli szabadalmazott

FOGSOROKAT

egy darabból kizárólag készít

FRISCH LEO

fogműterme, az Adamich-tér sarkán Via Lido 2. II. emel. (Rinaldi ház)

naponta d. e. 8—12 és d. u. 2—6.

Minden műtétet fájdalom nélkül személyesen végez el.

Foghuzás, arany-ézüst és porcellán-plombirozás. Aranykoronák; szájpádlás nélküli arany fogsorok; porcellán és arany fogsorok (legújabb). Kaucuk- és smaltol-fogsorok.

Katonatisztek, állami és vasúti tisztviselők jelenléte mérséklésben részesülnek.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizs keményítőgyár részv. társaság

FIUME.

VÉDJEJY.

Különlegesség
fénykeményítő
tábláskákban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

gyógyszertára

— a városi torony mellett. —

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerzappanok, az összes ásványvizet, toalettzcikkek és szépítőszerek, stb. stb.

Csizmás Demeter

fiumei első magyar fodrász

VIA ADAMICH 2., az Európa szállodával szemben

készít mindennemű hajmunkát jutányos áron, úgy mint parókát, hajfonatot és mindenféle hajdiszt.

Bel- és külföldi illatszerek, a legjobb hajhullás és korpaképződés elleni szerek kaphatók.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának

(Gyár Budapest-Kőbánya).

— fiumei főraktára. —

Iroda: Ürményi tér 6. — Jéggyár: Canale utca, Steinmann-ház. — Telefon szám 226

Gyógyhatású DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palaczkot tartalmazó eredeti ládában érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitünő sörön kívül állandóan raktáron van kivitelű és márcziusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 fél literes palaczkot tartalmazó eredeti ládában.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak.

Bárhoz is történik szállítás.

Detail elárúsító helyek:

„Unione“-üzlet Via del Pino. — F. Pavletich (volt fogyasztási szövetk. üzlet) Corso Pro-lungato. — A „Salamon“-féle cukrászda, tulajdonos: Bardola V.

Mindenkor friss csapolás

a Bonavia szállóban, tulajdonosa: Scala Ferdinánd; a Sorko-féle vendéglőben, a községi takarékpénztár épületében, Batthyányi rakodópart 10. és a New-York kávéházban, Corsia Deák.

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.

Nyomatott az „Unio“ könyvnyomdában Fiume, (Adria palota, Riva Szápary).